

Jus Canonicum Practice Explicatum, Seu Decisiones Casuum

Ad Singulos Decretalium Gregorii Papæ IX. Titulos, & ad consuetum
Referendi modum accommodatæ. Opus Novum

Complectens alteram Decretalium medietatem, videlicet nonaginta duos
Titulos, à Titulo XX. libri III. de Feudis usque ad finem

Pichler, Vitus

Ingolstadii, 1734

Quæstio III. An mutuum à dicta Theresia datum, & donatio ad causam
piam, facta sine consensu Mariti, fuerint actus validi?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62204)

liqua sic diluo, primum quidem, dicendō, quōd in cit. l. si mulier perfecta sit sermo de fideiussione repetita, vel aliter confirmata, etiam accedente renuntiatione, quam non præcessit certioratio mulieris: nos autem solum tenemus, quōd renuntiatione mulieris post debitam certiorationem facta subsistat & intercessionem mulieris firmet, eō quōd certiorationem mulieris excitet, eamque

plena cognitione beneficii instruat: fideiussio autem repetita eam beneficii sui relinquat ignaram. *Secundum* verō negandō *Min.* cum illud tantum dicatur fieri in fraudem legis, quod lex fieri noluit, tamen verbis apertis non vetuerit. *l. contra legem. & l. seq. ff. de legib.* At verō, quōd lex S. C. Velleiani noluerit, ut mulier renuntiaret huic suo beneficio, nulli apparet.

QUÆSTIO III.

An Mutuum à dicta Theresia datum, & donatio ad causam piam, facta sine consensu mariti, fuerint actus validi.

Videtur, quōd non. 1. quia passim introductum est vel per consuetudinem vel per statuta locorum, ut mulieres sine consensu mariti nec vendendi, nec donandi, nec mutuum dandi, nec ullum alium contractum, quo res suas distrahant, potestatem, imō nec legitimam personam standi in iudicio habeant, ut de Hispania testantur Ant. Gomez. & Covarr. de Gallia Andr. Tiraquell. de Germania Math. Berlich. p. 2. concl. 17. n. 2. de Bavaria Cancellar. Schmid ad Stat. Bay. III. 1. art. 16. n. 2. nam dictus art. 16. sic disponit: Es hat kein Frau macht, ohne ihres Manns wissen und willen, etwas von ihrem gütten, ligend, oder fahrendem Gut /

Recht / und Gerechtigkeit / zu verkauffen / zu verpfänden / zu verschreiben / zu verschenken / oder in anderer Weeg zu vergeben / noch auch sich ainiger Ansprach oder Forderung, die gebührt, weder mit- noch ohne Nhd zu verzeihen / oder darun zu quittiren. Desgleichen sich mit jemand in Stritt und Rechtfertigung / oder auch Vertrag / einzulassen / noch einige Erbschafft anzutreten / oder ichtwas anderes zu thun / zulassen / und zu handeln / dardurch ihr Gut geschmälert / oder sie zu Schaden kommen möchte. Beschehe aber solches, so hat es doch kein Krafft / und der Mann mag alsdann solche des Weibs Handlung inner fünf Jahren / nachdeme

(R. P. Pichler Decis. T. 2.)

E

es

er derselben in Erfahrung kommen / wohl widersprechen / und als nichtig aufheben. Doch ist ihr unbenommen / durch letzten Willen ihr Gut zu verschaffen, wem sie will / wie Recht ist.

Ampliant DD. hanc uxorum incapacitatem, ut etiam invalidè agant 1. si sine consensu mariti se consituantur debitrices. 2. si votum donandi fecerint, & eo per mota donationem faciant. 3. si etiam donent ad causam piam, ut notat cum Jas. Tiraquell. & alijs D. Balthasar *resol.* 14. n. 23. 4. si ludendo pecunias perdant, quia lusus est contractus, Intellige tamen hæc de quantitate notabili, & non valde modica. 5. si maritus sit mente captus, ut licentiam det Judex prævia cognitione, necesse est. Limitant e contra iidem DD. quòd nempe consensus mariti non sit necessarius. 1. in alienatione bonorum uxoris necessaria, quam nimirum Leges vel Judex imperant. 2. in alienatione in pactis dotalibus conventa. 3. si uxor ex delicto teneatur ad multam pecuniariam. 4. si faciat donationem remuneratorem. 5. si ab alio constituta sit procuratrix. & illius nomine contrahat, vid. Balthasar & Cancell. Schmid *locis cit.* Observant denique DD. 1. quòd sufficere possit consensus mariti tacitus & præsumptus, v. g. si uxori permittat separatam aliquam negotiationem, & probabiliter etiam, si uxor marito præsentem, vel scientem, & non contradicentem, cum facillè contradicere posset, contra-

ctum inear. 2. etiam consensus ex intervallo temporis securus, quia rati habitio juxta *l. ult. C. ad s. C. Mar. red. & c. 10. de R. J. in 6.* retrotrahitur, & mandato æquiparatur, quando consensus alicuius requiritur principaliter ad evitandum damnum, & non ad authentizandam personam. 3. licet marito, sine cuius consensu uxor fecit contractum, nullitatem allegare & alienata revocare (de Jure Bavarico ad quinquennium duntaxat) permillum sit, id tamen concessum non esse contrahenti cum uxore, si fors inde lætus sit, vel contractum sibi inutilem aut etiam noxium esse advertat; quia hujusmodi contractuum irritatio spectat principaliter favorem maritorum, & extraneus cum uxore contrahens sine consensu mariti censetur dolo agere, & ideo beneficio indignus, læsionemque sibi imputare debet maritus, debito tempore non reclamans. 4. contractus etiam juratos, quos celebrat uxor sine consensu mariti, non valere, imò nec, si etiam sub juramento renuntiet statuto tales actus irritanti, quia tales actus non tam in favorem mulieris, sicut intercessio mulieris tam pro marito quam pro extraneo, sunt irritati, quam in favorem ac reverentiam mariti; juramentum autem non firmat actus in alterius præjudicium cedentes, neque juri alieno renuntiare potest. Interim tamen, si uxor firmaret contractum juramento, vel renuntiare

staturo

statuto cum juramento, post mariti obitum teneretur implere juramentum, non ideo, quod mortuò marito actus sine ejus consensu gestus reviviscat, sed quia omne juramentum servandum est, quod sine dispendio salutis æternæ & sine præjudicio tertij servari potest. c. 28. de Jurat. scilicet ex obligatione Religionis personali.

Ratio, quod uxor invalidè contrahat sine consensu mariti, ulterior est, quia de Jure Antiquo (sicut hodie in Saxonia) uxores erant in perpetua mariti tutela, ut notat D. Rath de Jur. Comm. & Bav. different. 31. & jam olim de Jure Longobardorum mulier sine consensu mariti contrahere non poterat, ut notat Peckius de testam. coning. l. 3. §. 1. pr. utique ob sexûs & judicij mulieris fragilitatem simul, ac ob reverentiam erga maritum vel ut caput suum; quæ duæ rationes hodie adhuc militant in uxori- bus.

Ratio 3. petitur ab enumeratione partium: bona mulieris vel sunt dotalia, vel parnaphernalia: de neutris sine consensu mariti disponere vel contrahere ipsi permissum: non de dotalibus; cum eorum dominium, saltem civile, sit penes maritum. l. doce ancillam C. de R. V. non de paraphernalibus; quia, licet eorum dominium tam civile quàm naturale sit penes uxorem, administratio tamen illorum pertinet ad maritum: nemini autem licet disponere

de rebus alieno vel vel dominio vel saltem alterius administrationi subiectis sine consensu domini vel legitimi administratoris. Accedit, quod marito comperat usufructus tam paraphernalium quàm dotalium, ut constat ex l. ult. C. de pact. convent. ex pactis dotalibus, in quibus solet marito ille expressè concedi ad ferenda communia Matrimonij onera: & ex praxi communi: adeoque injuria fieret marito, si uxor sine ejus consensu de suis rebus disponeret.

Ut autem hucusque allata minime contemnenda, imò etiam vera esse censeam, nihilominus in ista facti contingentia censeo contrarium esse tenendum, & tam mutuum sine consensu mariti ab uxore datum, quàm donationem piam, ab eadem factam ex bonis receptitiis, ut species facti annotat, actus validos fuisse, Fundamentum sic sentiendè est geminum. 1. quia ex una parte spectato Jure Communi quæcunque mulier majorennis pro libitu sine alterius, etiam mariti, consensu res suas donare, vendere, oppignorare, vel alio quo vitulo alienare potest. l. 6. C. de revoc. donat. l. 12. C. de Pignor. & ibi DD. exceptis tantum intercessionibus & fideiussionibus, de quibus actum est in utraque quæstione præcedente: ex altera verò parte in loco, ubi mulier hæc, Theresia, dictos actus exercuit, hanc mulieribus potestatem vel statuto vel consuetudine ademptam esse,

esse, saltem quoad bona receptitia, non satis probatur, consequenter standum erit Juri Communi. 2. quia Theresia mutuum dedit, & donationem piam fecit ex bonis receptitijs, quæ penitus extracta sunt ab omni jure ac administratione mariti; nam bona *receptitia* uxoris dicuntur, quæ mulier tempore sponsalium aut in pactis dotalibus præcipuo recipit, & liberam super illis dispositionem, etiam quoad usumfructum, atque plenam administrationem sibi reservat, eaque nec tradit nec obligat marito administranda aut fruenda. Ex quo consequitur, quod mulier quoad ista bona sit omnino independens à marito vi pacti, & ea alienet absque omni injuria mariti, consequenter quod non indigeat, vel necesse non habeat consensum mariti requirere vel exspectare. Quapropter statutum Bavaricum *art. 16. cit.* horum bonorum liberam dispositionem expressè relinquit uxori, dum hanc clausulam apponit atque exceptionem: *Sie hab ihr dann in Etsichen (bonis suis) die Nutzung Verwaltung (usumfructum & administrationem) außtruckentsich vorbehalten.* Atque hinc per se fluit responsio ad Opposita.

Ad 1. Statuta & consuetudines particularium locorum, Juri Communi adversantes, extendendæ non sunt ad provincias & loca, ubi hujus-

modi statuta & consuetudines non vigent, nec satis probantur existere, ut est communis omnium sensus. In Statuto Bavarico perperam & captiosè ommissa est paulò antè recitata clausula & exceptio quoad bona receptitia. Ad 2. quidquid sit, an aliquando Jus Commune antiquum voluerit uxores esse sub perpetua tutela, & Jus Lombardicum sine consensu mariti veterit uxores contrahere, vel non: modò vivendum & pronuntiandum est juxta Leges recentiores. *l. 6. & l. 12. cit.* præsertim extra Lombardiam. Quod mulieres sint fragiles judicij, & debeant specialem reverentiam marito, potuit esse ratio statutorum & consuetudinum, mariti consensum requirentium: sed noti Juris est, quod ratio legis non sit lex, præsertim extra territorium, ubi statutum vel consuetudo talis non datur. Ad 3. Præter dotalia & paraphernalia, de quibus utique nihil potest regulariter uxor sine consensu mariti, unisatis probatum esse censeo, ex pacto tamen subinde etiam receptitia bona obtinet vel retinet uxor, in quibus nihil juris marito competere voluit, & cum ipso convénit. Cur ergo sine illius consensu de ijs disponere non valeat, cum de Jure quilibet rerum suarum moderator & arbitretur. *l. 21. C. Mandati?*